

عنوان مقاله:

بررسی کیفیت تناس و اقتباس مولانا از ضرب المثل های عربی

محل انتشار:

سومین همایش متن پژوهی ادبی (نگاهی تازه به آثار مولانا) (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

آسیه فولادی - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری

حسن مجیدی - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری

راضیه رزم آرا - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری

خلاصه مقاله:

مثل گفته ای است کوتاه و خردمندانه که بخشی از فرهنگ یک جامعه، ملت یا گروهی را تشکیل می دهد. مثل ها خزاین حکمت، دانش، گنجینه های پند و اندرز و ثمره ی تجاربیدیرینه اند. اختصار لفظ، لطف ترکیب، وضوح معنی، حسن تشبیه، لطف کنایه و صحت معنی از جمله صفاتی است که باعث تمایز مثل از سایر انواع ادبی شده است. از گذشته های دور ادبیات فارسی در حوزه ی امثال و حکم بسیار متأثر از ادبیات عرب بوده است و شعرایفارسی زبان برای غنای اشعار خود از ضرب المثل های فارسی و عربی بهره می گرفته اند. جلال الدین محمد بلخی معروف به مولانا از جمله شاعرانی است که به ادبیات عرب توجه خاصی داشته و از آیات، احادیث و امثال عربی برای غنا و تزئین اشعار خود استفاده نموده است. مثل های عربی در شعر مولانا به دو صورت نمود می یابد؛ شاعر گاه تنها معنارا می گیرد و در شعر خود می گنجاند و تناس معنایی می آفریند و گاه معنا به تنهایی شاعررا راضی نمی کند، لذا لفظ عربی را نیز به خدمت می گیرد و تناس لفظی می آفریند و بینتناس لفظی و معنوی در شعر خود جمع می کند؛ به این معنا که در قسمتی از شعر خودمعنای مثل عربی و در ادامه ی آن عین عبارت عربی را می گنجاند. در این مقاله برآنیم تااز طریق تطبیق اشعار مولانا با ضربالمثل های عربی به استخراج امثال و حکم عربیموجود در شعر مولانا بپردازیم تا از این رهگذر به تاثیر زبان و ادبیات عربی بر زبان شعریمولانا و سطح این تاثیر و تاثر واقف آییم.

کلمات کلیدی:

ادبیات فارسی و عربی، جلال الدین محمد بلخی، ضرب المثل های عربی، اقتباس، بینامتنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/639647>

